

Августова Олена Олександрівна

к.е.н., доцент,

доцент кафедри обліку та оподаткування,

Кухарчук Ірина Олександрівна

Київський національний торговельно-економічний університет

ПЕРЕХІД НА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Нами досліджено особливості формування фінансової звітності підприємств при переході на міжнародні стандарти обліку.

Ключові слова: фінансова звітність, бухгалтерський облік, аналіз господарської діяльності, міжнародні стандарти фінансової звітності.

В наш час інтеграційні економічні процеси в світі призводять до поступової уніфікації документообігу в країнах, у тому числі фінансового. Тому бухгалтерський облік також набуває єдиної форми для зручності користувачів облікової інформації. Підприємства, які прагнуть вийти за межі вітчизняного ринку повинні переходити з національних положень бухгалтерського обліку на міжнародні стандарти.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) – це прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку документи, якими визначено порядок складання фінансової звітності. [1]

Міжнародні стандарти обліку та фінансової звітності складаються з наступних документів [2]:

- Міжнародні стандарти фінансової звітності, МСФЗ;
- Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, МСБО;
- Тлумачення, викладені Комітетом з питань тлумачень міжнародної фінансової звітності;
- Тлумачення, викладені Постійним комітетом з тлумачень;
- Інші офіційні документи, до яких входить Концептуальна основа фінансової звітності;
- РМСФЗ для малих та середніх підприємств;
- Передмова до Міжнародних стандартів фінансової звітності;
- Заява про практику застосування МСФЗ щодо прийняття суттєвих рішень;
- Практичний коментар до керівництва.

Причинами та мотивом переходу вітчизняних підприємств на ведення обліку за МСФЗ є розширення господарської діяльності, вихід на зовнішні ринки, потреба кредитування, потреба в іноземних інвестиціях, європейська інтеграція. Однак в Україні вже є ряд підприємств, які повинні складати звітність на підставі МСФЗ: підприємства, що становлять суспільний інтерес, публічні акціонерні товариства, суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у видобувних галузях, підприємства, що провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Перехід на МСФЗ на практиці поєднує декілька етапів:

- обрання дати переходу на МСФЗ, оскільки перший звіт за МСФЗ можливий через два роки після цієї дати;
- визначення відмінностей між МСФЗ та П(С)БО, які застосовуються на підприємстві;
- внесення змін до облікової політики підприємства для приведення її до вимог МСФЗ;
- проведення інвентаризації на дату переходу на МСФЗ;
- виконання коригувань (трансформації) статей фінансової звітності;
- складання вступного балансу на дату переходу на МСФЗ;
- складання порівняльної фінансової звітності за МСФЗ. [3]

Також варто зауважити, що перехід на МСФЗ пов'язаний з рядом ризиків та труднощів. Наприклад, виявлені помилки у фінансовій звітності, яка була складена за національними положеннями бухгалтерського обліку, необхідно відкоригувати та розкрити різницю у першій звітності за МСФЗ. До того ж, працівники, які займаються складанням фінансової звітності на підприємстві повинні володіти достатнім обсягом знань для того, щоб здійснювати це на основі міжнародних стандартів, а в свій час керівники підприємств чи власники можуть бути не зацікавлені в даному процесі.

Отже, можна зробити висновок, що перехід на міжнародні стандарти ведення фінансової звітності є досить складним етапом, однак водночас є можливістю для підприємства глобалізувати свою діяльність та залучити іноземних клієнтів, інвесторів, кредиторів тощо. Тож вітчизняним підприємствам слід підвищувати кваліфікацію бухгалтерів та поступово трансформувати процес формування фінансової звітності з ПСБО на МСФЗ, оскільки це надасть їм нових можливостей щодо ведення господарської діяльності.

Використані джерела:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України в редакції від 16.11.2018 № 996-XIV.
2. Міжнародні стандарти фінансової звітності. ГоловБух. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7302-mjnarodn-standarti-fnansovo-zvtnost-2018>
3. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності : навч. посіб. / Лучко М. Р., Бенько І. Д., Яцишин С. Р., Мельник Н. Г. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 390 с